

RAZNI TIPI NARODOV

**IV. ČITANKA ZA STARO IN
MLADO ZA ZBIRANJE SLIČIC**

**IZDALA:
„MIRIM“, TVORNICI ČOKOLA-
DE IN KAKAO V MARIBORU**

62085

S 14789

Razni tipi narodov

Narodi Evrope

A. Slovani

I. Južni Slovani

No. 1

Timočan.

No. 2

Zagorec.

No. 3

Korošec.

No. 4

Črnoгореc.

No. 5

Bosanec.

No. 6

Bolgar. Narod tatarskega pokolenja. Prišli iz vzhoda in se ustavili ob Donavi, kjer so podjarmili tamkajšnje Slovane n se z njimi pomešali okoli 1500 p. Kr. Ob Črnem morju so si ustanovili lastno domovino. Od leta 1908. samostojna kraljevina. Glavno mesto Sofija. Ca. 6 milijonov prebivalcev, rim. kat. in grško kat. vere. Pečajo se zlasti s pridelovanjem rožnega olja. Zanimivo: iz 2500 kg rištov — 1 kg olja.

II. Severni Slovani

No. 7

Poljaki. Slovansko pleme, ki se je pojavilo v 10. stoletju in podjarmilo prvotne prebivalce njihove sedanje domovine, Polene in Lehe. Od tu so navzeli ime. Njihova domovina spada zemljepisno in klimatično k srednji Evropi, po poreklu in običajih pa vzhodni Evropi. Bavijo se z poljedelstvom in živinorejo, imajo bogate rudnike. Od 31 milj. je 69 odstotkov čistih Poljakov. Od l. 1918 imajo svobodno republiko z glavnim mestom Varšavo.

No. 8

Rus je obči prebivalec velike obširne Rusije, današnje Sovjetske republike, ki je pa razdeljen na mnogo plemen in narodov. Rusi so v glavnem vzhodni Slovani, pravoslavne vere. Prevladuje kmet (mužik), ki je zelo navezan na svoje zemljo. Radi dolgoletnega tlačanstva so zaostali na zelo nizki stopnji kulture. Jih je 160 milijonov.

No. 9

Čeh. Čehi so zahodni Slovani, rimokatoliške vere z posebno razvito kulturo. Od l. 1918 imajo samostojno republiko z 14.7 milj. prebivalcev. Na sedanjem ozemlju so se naselili že v času preseljevanja Slovenov, kjer so tudi stalno ostali. Ditičjo jih njihove posebne noše in običaji. Njihov vodja in predsednik je Tomáš Masaryk.

No. 10

Ukrajinci živijo ob Srednjem Dnjepru v Beli Rusiji. Velike planjave. Miren, počasi misleč poljedelec, ki se zlasti peča z pridelovanjem pšenice in sladkorne pese. Kot zasebna republika spada k Sovjetski Uniji in šteje 31.4 milj. prebivalcev. Glavno mesto Kijev.

B. Romani

No. 11

No. 12

No. 13

Francoz

Francozinja

Francozi so mešanica romanskega plemena, ki izhaja iz starih Galcev, Kelto in Rimljanov, Frankov in Burgundov. So dobri mornarji in ribiči, hrabri, vztrajni in globoko verni. Svobodna republika z 42 milijonov prebivalcev. Ribiči love zlasti slanike, sardine in vahnje, ter so znani gojitelji ostrig.

Belgijec. Belgijci so mejaši med germanskim in romanskim plemenom, ter so severni Belgijci flamskega, južni pa valonskega pokolenja. Belgija je najgostejše naseljena pokrajina v Evropi, 267 preb. na km². Preživlja jih v glavnem industrija in rudniki, kmetijstvo, promet in trgovina. Govore francosko in flamsko. Od l. 1831. je samostojna kraljevina, ki se deli v province.

No. 14

No. 15

No. 16

Švicar (mlekar). Prvotni prebivalci Švice so bili Helveti, za njimi pa različni narodi, kakor Alemani, Burgundi itd., ki so prišli končno okoli 1400 po Kr. pod oblast Frankov. L. 1815. so po dolgih bojih na svet. kongresu dosegli večno neodvisnost. Švica je razdeljena v 25 kantonov. Glavni prebivalci so Nemci, Francozi in Italijani. Jih je 4 milijone. Slovijo po svoji izborni živinoreji in mlečnih izdelkih. Razvita je tudi urarska obrt. Imajo gorate pokrajine z mnogobrojnimi jezerti in sijajnim podnebjem, ki privablja nešteto tujcev.

Španec. Španci so mešanica keltskega izvora s priseljenci iz rodu Feničanov, Kartagenov in Rimljanov. Arabci, ki so jih pozneje podjarmili, so prevzeli tudi njihovo kulturo. Španci imajo zelo slikovito narodno nošo. Znane so njih bikoborbe. Od l. 1931. je samostojna republika, ki šteje 25.5 milijonov prebivalcev.

Španjolka ljubi pestro oblačilo in vezenine. Je dobra plesalka in pevka temperamentnega značaja.

No. 17

Italijan.

No. 18

Italijanka.

Italijani izhajajo iz plemena italcev, katere so Rimljani podjarmili in jih asimilirali. Žive na Apeninskem, kamenitem polotoku, ki je obkrožen od Alp. Rodovitna je padška nižina. Vroče podnebje in ostanki rimske države privabljajo letno mnogo tujcev. Italijani, katerih je 41 milj., se bavijo v glavnem z eksportom južnega sadja, rib in vina. V padški dolini pridelujejo tudi riž. Italijan ima temperamenten značaj, je vročerkven in ljubitelj liričnega petja. Znani kot dobri zidarji.

No. 19

Portugalec. Romansko pleme, ki prebiva na ozemlju bivše Luzitanije na Pirenejskem polotoku. Prvotni prebivalci so bili v l. 130 pred Kr. podjarmljeni od Rimljanov. Zatem so imeli nebroj gospodarjev, dokler se niso leta 1911. osamosvojili ter ustanovili samostojno republiko. Jih je 6.3 milj. Glavno mesto Lizbona. Pečajo se v glavnem z ribarstvom. Love sardine, sardele in tune. Pridelujejo izborna vina, ki je v svetu znano pod imenom »Portovino«.

No. 20

Rumunka

Rumuni so romansko pleme, ki se je za časa preseljevanja narodov naselilo med Dnjestrom in Donavo ob Črnem morju. Gorsko ljudstvo, ima izrazito nizko čelo in temno polt. Jih je ca. 13 milijonov, po večini pravoslavne vere. Glavno mesto Bukarest.

C. Germani

No. 21

Nemški kmet je poljedelec germanskega plemena, ki pripada indogermanski skupini. Žive v svoji lastni državi, katera je znana na polju industrije. Nemški kmet je na višku s svojim naprednim kmetijstvom. Vseh Nemcev je nekaj čez 62 milijonov.

No. 22

Švedi so indogermansko pleme, visoke vitke postave, plavalasi, svetlih oči, posebno bele kože. Imajo mnogo svojevrstnih običajev, posebnost je njih nizek tenak kruh v velikosti krožnika. Njihova sedanja domovina je Skandinavski polotok, kjer imajo od l. 1523. samostojno kraljevino. Prebivalcev je 6 milijonov, med njimi mnogo Laponcev in Fincev. Znani ribolovci.

No. 23

Švedinja je Skandinavka, ki je popolnoma podložna možu. Znano je, da se z njim sploh ne pozdravlja, tako pri odhodu, kakor tudi pri prihodu moža, da se pred ljudstvom ne osmeši.

No. 24

Norvežan (ribič) je po rodu Laponec, protestantske vere. Živi od l. 1905. v samostojni kraljevini. Skupnih prebivalcev je 2,800.000. Ob obrežjih »fjordi« žive ribiči, ki se bavijo v glavnem z lovom slaničkov, morskih rakov in trsk. Letno nalove do 300.000 ton slaničkov. Glavno mesto Oslo.

No. 25

Holandec.

No. 26

Holandka.

So iz plemena Batavcev, Frizov in Frankov. Danes jih je okoli 7.8 milj. Pečajo se s poljedelstvom in vrtnarstvom. Znane so Holandske hijacinte in tulipani. Znameniti so njih krilni mlini na veter. Žive v samostojni kraljevini Nizozemski od l. 1830 ob Sev. germ. morju. Glavno mesto Amsterdam. Škozi njihove kolonije dobivamo kakao.

No. 27

Angleži so keltsko-germanskega pokolenja. Jezikovno pripadajo germancem. Lega je ustvarila iz Angleža odličnega mornarja, kateri se je kot tak uveljavil v celem svetu. Od l. 1700 je združen v Britanskem kraljestvu, ki je z dominjoni in kolonijami največja država na svetu. Samih Angležev je 46 milj. Glavno mesto London.

No. 28

Škot je prebivalec severnega dela Vel. Britanije, ter je ob obalah germanskega, v notranjosti pa keltskega pokolenja. Skoti žive v zadrugah, ki so naseljene po ozkih dolinah in se imenujejo »Clan«. Bavijo se zlasti z ribolovom, so izvrstni mornarji.

D. Razni narodi Evrope

No. 29

Irec, narod keltskega pokolenja z jezikom, ki je podoben galjskemu. Prebivalci so lahke, gibčne miselnosti in se drže najraje oddaljeni od gorskih pobočij. Deželi pravijo »zelena Irska« vsled izredno lepih travnikov. 3 milj. prebivalcev tvori samostojno državo, ki je priključena k Veliki Britaniji. Pečajo se z živinorejo in poljedelstvom (lan in krompir).

No. 30

Grki. Sedanji Grki so mešanica starih Helenov (Dorcev, Joncev, Eolcev in Ahejev) in Slovanov. Današnja republika šteje 6 milj. prebivalcev z glavnim mestom Atena. Izvažajo zlasti posušeno »korintsko« grozdje. Primorci se bavijo zlasti z lovljenjem morskih gob. Grška preteklost je znana v zgodovini umetnosti in znanosti.

No. 31

Madjari so uralsko - finsko pleme, ki je prišlo od Kaspiškega jezera in se naselilo ob podonavju, kjer tvori od l. 1919 samostojno državo. Po svojem živahnem temperamentu in značaju se razlikujejo od svojih sosedov. 92 odstotkov jih govori madjarski, 63 odstotkov jih je rim. kat. vere. Imajo razvito poljedelstvo in živinorejo (bivoloreja). Velike puste pokrajine in gozdovi. Glavno mesto Budapest.

No. 32

Finec izvira iz mongolskega plemena v Severovzhodni Aziji in severni Evropi. Delijo se v štiri velike skupine. Zadnja skupina so predniki današnjih finskih plemen. Imajo republiko z 3.6 milj. prebivalci, ki so po večini protestanti. Bavijo se z gozdarstvom, poljedelstvom in živinorejo. Deželo imenujejo tudi »deželo tisočih jezer«.

No. 33

Finec izvira iz mongolskega plemena v Severovzhodni Aziji in severni Evropi. Delijo se v štiri velike skupine. Zadnja skupina so predniki današnjih finskih plemen. Imajo republiko z 3.6 milj. prebivalci, ki so po večini protestanti. Bavijo se z gozdarstvom, poljedelstvom in živinorejo. Deželo imenujejo tudi »deželo tisočih jezer«.

No 34

Berg Lappe je finsko pleme v severnem delu Skandinavskega polotoka, med Lednim in Belim morjem. Prebivalci so majhne, močne postave, širokega lica, koničaste brade, dobrodrušni, boječi in zelo praznovorni. Z čredami domačih živali se neprenehoma sele sem ter tja. Sama ena družina ima 300 do 500 severnih jelenov. Politično so razdeljeni med Švedsko in Norveško, nekaj jih pripada tudi Rusiji.

No. 3

Španski cigan.

Španski cigan izhaja iz indijskega potujočega naroda, ki se v glavnem peča z kovaštvom in kotlarstvom, živinozdravništvom in vedeževanjem. Ima posebno nadarjenost za glasbo. V celi Evropi raztresenih jih je ca. 700.000.

No. 34

Ciganka.

Narodi Azije

A. Narodi Prednje Azije

No. 37

Turki so mongoli, ki so se naselili na malo-azijskem polotoku in potem od tu prodirali v Evropo. Pomešani z Arijci in Semiti so izgubili mongolski izraz in obdržali le jezik. Od l. 1923. imajo republiko z 13 milj. prebivalcev, Osmanov, Kurdiv in Armencev. 97 odstotkov je mohamedancev. Imajo zelo razvito poljedelstvo, izvažajo tobak, bombaž, rozine in opij. Izvrstni izdelovalci preprog.

No. 38

Turkinje so bile še pred nedavnim popolnoma brez osebne svobode, jetnice svojega moža, ki jih je zapiral v takozvane hareme. Po zaslugi Kemal paše so dosegle enakopravnost in imajo celo volilno pravico. Nekatere sicer še hodijo zakritih obrazov, vendar se naglo evropeizirajo.

No. 39

Perzijci so indogermansko pleme, danes takozvani Iraki ali Farsi. Stejejo 10 milijonov prebivalcev. Izza podjarmljenja po Arabcih je prevladujoča vera Islam. Je kraljevina v Prednji Aziji z glavnim mestom Teheran. Perzijci so zelo pomešani z raznimi arabskimi, turškimi in mongolskimi ljudstvi, kateri so ne-
prestano vdirali v deželo.

No. 40

Armenci so potomci starih Turkov, Perzijcev, Tatarov in Kurdiv ter Rusov, ki pripadajo posebnemu krščanskemu občestvu. Žive med Kaspiškim in Črnim morjem, so pridni poljedelci in pretkani trgovci. Glavno mesto je Erzerum. Skupno prebivalstvo ne dosega milijona.

No. 41

Kurd. Je gorski narod prednje Azije med Armenijo in Mezopotamijo. Po večini so mohamedanci. Zelo roparsko in bojevit nomadsko pleme. Jih je okoli 3 milijone. Jezikovno pripadajo Iranu.

No. 42

Jeruzalemski žid. Židje tvorijo glavno prebivalstvo današnje Palestine in izhajajo iz plemena Izraelov, kot nasledniki pokolenja Juda. Raztreseni po celem svetu so ostali združeni edino po veri. V celoti jih je ca. 15—16 milijonov.

No. 43

Arabec je semitskega pokolenja, ki pripada v južni in vzhodni Arabiji skupini Joktamitov, v severni pa skupini Ismailitov. Arabec ljubi svobodo, ponos in pogum, živi patrijarhalčno kakor Beduini, raztresen v plemena in horde. 8 milj. prebivalcev pripada svobodni državi Arabiji.

No. 44

Sinai-Beduini so prosti arabsko nomadski narodi v severni Afriki, Siriji in Arabiji, mohamedanske vere in se preživljajo z trgovino in roparstvom. So gostoljubni, svobodoljubni in hrabri, toda maščevalni. Žive v patrijarhalnih skupinah.

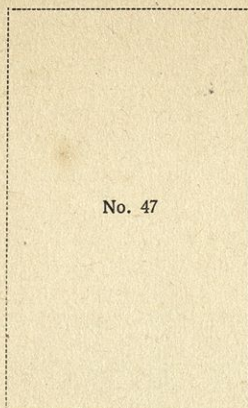
No. 45

Turkmen je turško pleme, ki živi južno od Kaspiškega in Aralskega jezera do Perzijske meje. Svojčas so bili zelo bojeviti in roparski in smrtni sovražniki Perzijcev. Sedaj ko jih je podjarmila Rusija, je to nekoliko poleglo. Bavijo se z poljedelstvom in živinorejo.

No. 46

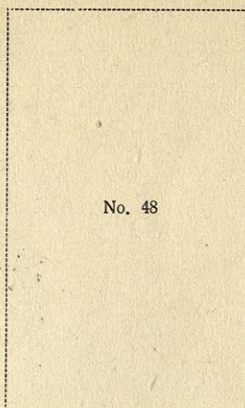
Beluške so mohamedanski Suniti (roparski nomadi in pastirji). Tujci med nje nimajo dostopa. Štejejo okoli 400.000 prebivalcev z glavnim mestom Queta. Danes so pod britansko nadoblastjo.

B. Narodi Indije

No. 47

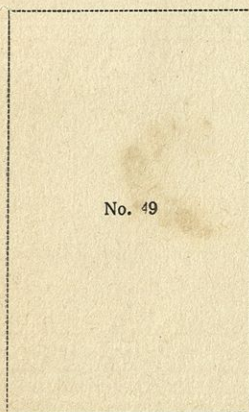
Ind.

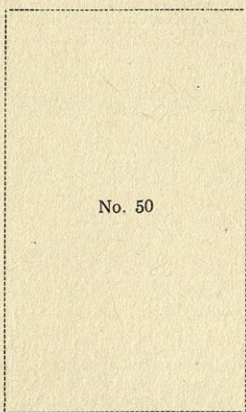
No. 48

Indijka.

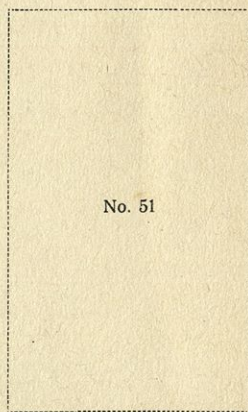
Ind je glavni prebivalec južne Azije. Plemensko in jezikovno se deli v štiri grupe: v Arijske Hinde, Tibetanske mongole, Kolare (na severu) in v dravidiška plemena v Dekanu. Ljudstvo je sloko, rjavkaste kožne barve, lepega lica z milimi potezami, velikih oči, okrogle glave in malih ust, košatih črnih las, v splošnem pa male postave. Zavija se v platno. Hrani se z rižem in sadeži (bananami). Po veri so Bramanci, občevalni jezik je hindostanski. So pod britansko nadoblastjo. Od 320 milj. prebivalcev je 75 odstotkov indijcev. Glavno mesto Delhi.

No. 49

No. 50

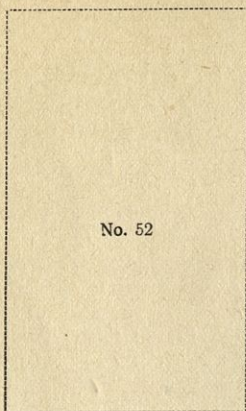
No. 51

Birmanec. Prebivalec Birme, britanske province v Zadnji Indiji. Je okoli 13 milijonov prebivalcev budistične vere z glavnim mestom Ragun. Znani so kot izvozniki tikovega lesa, ki je zelo trpežen proti vlagi in gnilobi. Hranijo se zlasti z rižem, katerega največ pridelajo.

Caylonci so mešanica azijskih plemen, od katerih prevladujejo Singalezi, na otoku Caylonu. Znan kot najbolj omikan narod v Aziji. Otok je britanska last in šteje 5,4 milijonov prebivalcev. Iz celine je speljan znameniti Adamov most, po katerem teče tudi železnica. Narod se bavi z pridelovanjem čaja, cimeta, opija in indigo barvila. Prebivalci so temnorjave do črne polti, zelo valovitih las.

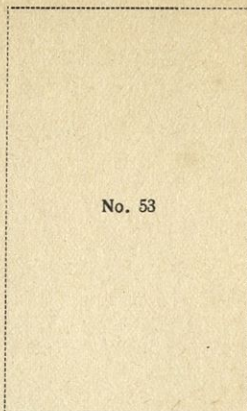
Siamec je prebivalec pokrajine v zadnji Indiji v svobodni kraljevini, ki šteje 12 milijonov ljudi, mešanice Siamcev, Malajcev in Kitajcev. So budistične vere in čislajo zlasti belega slona. Glavno mesto Bangkok, ki mu pravijo tudi Azijske Benetke. Siamci so čvrsti in nadarjeni, toda zelo leni, pridelujejo poper, lan, tobak in dragocene vrste lesa.

C. Narodi Vzhodne Azije

No. 52

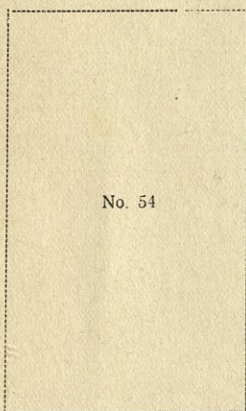
Kitajec.

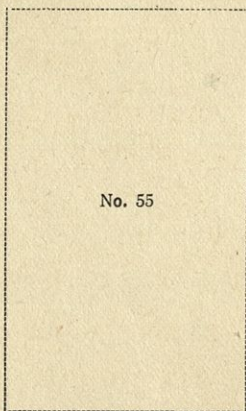
No. 53

Kitajka.

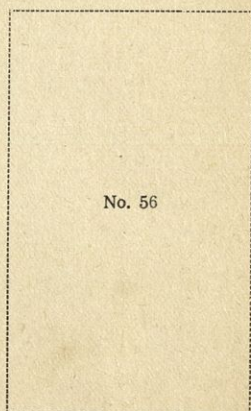
Kitajci tvorijo glavno prebivalstvo Kitajske države, Mandžurije in Mongolije ter jih je ca. 400,000,000. Pripadajo žolti rasi. Kitajska družabnost temelji na strogi patrijarhalnosti.

No. 54

No. 55

No. 56

Tibetanc je prebivalec gorate azijske pokrajine, čvrst in zdrav z močno razvitim prsnim košom (radi zelo ostrega podnebja). Žive v črnih šatorih, čuječi in neustrašeni. Jahajo male žilave konjičke. Njihova domača žival je jak in ovca, katere morajo zelo čuvati pred volkovi. Kurijo z živalskim gnojem. So budistične vere in verujejo med drugim, da stanuje bog v njihovem glavnem mestu Laza. Tretjina mož je duhovnikov, radi česar imajo tudi izven svojih meja velik vpliv. Vsaka hiša ima molilno kolo, kdor ga zasuče, je s tem opravil dnevno molitev. Mrliče razsekajo in jih mečejo jastrebov. Prebivalcev je okoli 1,750,000.

Japonci. 60 milijonov prebivalcev. Japonci so mešano ljudstvo, ki izhaja od Tungusijskih priseljencev mongolskega plemena in plemena Ainu. Japonci so majhni, komaj 158 cm visoki, rumene ali polrjave polti, poševnih oči in širokega nosu.

Koreanec je najsorodnejši Japoncem, po veri Budist. Žive na polotoku Korea in so dobri poljedelci in živinorejci. Izdelujejo svilo, papir in krtače. Znameniti po tem, ker imajo 1272 templjev. Pod japonsko nadoblastjo. Je 19 milijonov prebivalcev, rumenkasto rjave polti.

D. Narodi Azijske Rusije

No. 57

Tatari izvirajo iz mongolskega plemena in jih je okoli 2.5 milj. Žive ob Krimu in Kavkazu do Volge avtonomno, pod rusko nadoblastjo. Njihovo glavno mesto je Kasan. Znani so kot izborni jezdeci.

No. 58

Tungus je mongolsko pleme, ki prebiva kot nomadski lovec, ribič in konjerejec ob Sev. ledenem morju Azije. Barva kože je rumena, so dolgolasi, s slabo rastočo brado, ploščatega potlačenega nosu, velikih ust in majhnih oči. Vseh skupaj je okrog 100.000.

No. 59

Giljaki so sibirsko-mongolski narod ob reki Amur, ki se bavi v pretežni večini z lovom in ribolovom. Štejejo okoli 8000 duš. Spadajo pod upravo Sovjetskih republik.

No. 60

Kalmiki. So zahodni mongoli, ki bivajo po stepah in gorovjih Turkestana, Mongolije in Južne Sibirije. So pod rusko in deloma kitajsko nadoblastjo. Oblačijo se v krznene jurte, njihovo bogastvo predstavljajo konji in ovce. Večinoma so budhisti in mohamedanci, kristjani so redki. Skupno jih je okoli dva in pol milijona prebivalcev.

No. 61

Samojedi so mongolsko pleme na Sibirskem obrežju ob Sev. ledenem morju. Prebivalstvo, katerega je okoli 18 tisoč, je popolen mongolski tip, ki se v glavnem preživlja z ribolovom.

Narodi Afrike

A. Narodi Severne Afrike

No. 62

Berber

Berber. Pleme ki je raztreseno po severozahodni Afriki, v Maroku, Alžiru, Tunisu in Tripolisu. So svetlorjave polti in govorijo arabski jezik. Po 16. stoletju so predstavljali veliko nevarnost tamkajšnje prebivalstvo, vsled velikih roparskih pohodov. Ukrotili so jih šele Francozi, ki so okoli leta 1830. zavzeli njihove pokrajine.

No. 63

Berberka

Tuareg je hamitsko berberskega pokolenja in živi v zahodni in srednji Sahari. Sestoji iz okoli 300 tisoč mohamedanskih nomadov (potujočih pastirjev). Narod je zelo močen, nezvest in krvoloč.

No. 64

No. 65

Tunisijec živi v sev. Afriki ob Sredozemskem morju kot franc. kolonist. Sestoji iz Arabcev in Maurov in jih je ca. 2.3 milijona. Glavno mesto Tunis. Goje v glavnem oljko in trto. Izvažajo olje, vino in južno sadje. Delajo tudi ročno olje. Zanimivo je, da ne poznajo gostilne, ampak samo kavarne in so strastni kadilci opija. V Tunisu živijo tudi Turki in Berberi.

No. 66

Marokanec je mešanica Berberov in Arabcev, ki živi v gorovju Atlas v Sev. Afriki. Vladajo jim sultani, ki pa morajo priznavati francosko pokroviteljstvo. Jih je 5 milijonov in jih prištevamo k hamitski skupini. Imajo svetlo polt in svetle lase ter so zelo podobni evropejcem. So zelo bojevit in znani zlasti kot morski razbojniki — pirati. Mohamed. vere.

No. 67

Kabyli so mohamedansko pleme v Alžiru in Tunisu, berberskega pokolenja, ki pripadajo sedaj francoski koloniji. So rjavci in močne postave, ter nenavadno bojevit. Jih je okoli 700.000.

B. Narodi Srednje Afrike

No. 68

Egipčan (Kopt). Jedro Egipta tvorijo Felahi (poljedelci). Stari Egipčani so se pomešali z Arabci, kateri so jih imeli dolgo podjarmljene. Danes so samostojni. Plemensko je največ Koptov (85.000) in Beduinov. Kopti so izraziti monofiziti, ki so imeli tudi svoj jezik, kateri se pa ne govori več. So nasledniki Hamitov in Starih Egipčanov. Odlikujejo se kot izborni trgovci in obrtniki. Glavno mesto Egipta je Kairo.

No. 69

Nubijci so hamitski narod, pomešan s črnici v Afriki. Znani so kot pridelovalci prose, ki je podobna latom z okroglimi zrnji, takozvana dura, ki prenaša daljšo vročino brez namakanja.

No. 70

Somalijci so hamitski prebivalci polotoka Somali v Afriki, zelo bojevit in divji narod. Bavijo se v glavnem s tem, da posredujejo in tudi vodijo trgovske posle med Afriko in Arabijo. Stejejo okoli 2 milijona živinorejcev in nomadov.

No. 71

Mandingo. Spadajo k vrsti črncev v južni Senegambiji in so znani kot dobri poljedelci, kovači in trgovci in kot taki so razširjeni po vsej njihovi okolici. Imajo rjavkasto črno polt. Jih je ca. 7 milj. in se od ostalih razlikujejo po svojevrstnem dialektu, ki spada k jeziku »mande«.

No. 72

Črnc je črno pleme, ki živi v osrednji in južni Afriki. Glavno afriško pleme. Svojevrstni ljudje (nekod ljudjožerci), ki si režejo v obraz brazgotine, si vrtajo ušesa, nos in ustnice, ter devajo vanje obročke, ljubijo šumno godbo, razbijajo na boben. Mesto pluga imajo lesene motike, njih kruh je podoben polenti. Njihove kočje so podobne ulnjakom. Prodajajo steklene bisere in platnene preproge in imajo zelo razširjen lov na sužnje. Njihova vera je fetišistična. Imajo visoko in ozko čelo in ploščat nos.

No. 73

Akka. Pritlikavo afriško ljudstvo, ki prebiva v centralnih pragozdovih Afrike. V velikosti zaostajajo vsled zelo slabe hrane. Največji moški merijo 140 cm, ženske celo samo 130 cm. Veseli jih šumna godba in hrup. Sejejo največ duru, bob in banane. Vseh skupaj je le 10000.

No. 74

No. 75

Niam-Niam je pleme iz mešanice črncev in Hamitov v Srednji Afriki. Imajo rdečkasto rjavo polt. Bivajo ob povrju Bahr el Gazal na meji države Kongo, večinoma ljudožrci in se bavijo z poljedelstvom in lovom. Silno bojevit narod. Okoli 2 milj. prebivalcev.

Kongo-črnc, živi v Osrednji Afriki ob Ekvatorju. Temno rjave in črne kožne barve, koderstih gostih las, visoko in ozko čelo, debele ustnice in potlačen nos. V Belgijskem, Francoskem in Portugalskem Kongu jih živi ca. 34 milj. Pripadajo afriškemu plemenu črncev Bantu. Po veri so mnogobožci. Pri njih je razširjena spolna bolezen, ki zahteva izredno mnogo žrtev. Pridobivajo kavčuk, zlato in diamante.

C. Narodi Južne Afrike

No. 76

No. 77

Madagaskarec je malajski prebivalec južnoafriškega otoka Madagaskar, ki šteje 3,7 milj. prebivalcev. Glavno mesto je Tananarivo. V velikih plantažah pridelujejo riž in kavo, izvažajo zlasti vanilijo, kavo in grafit. Iz trave izdelujejo slamnjace in se hranijo z kobilicami. Velike borbe imajo z krokodili in podgannami posebne vrste. Otok je francoska last.

Zulukaer spada k velikemu Bantu plemenu afriških črncev v Južni Afriki. So svetle in čistorjave do popolnoma črne polti, močnega stasa in zelo različnih značajev. Zanimivo je njihovo kožno okraševanje. V obraz si vžgejo brazgotine, lomijo sekalce, ženske vtikajo lesene plošče v spodnjo ustnico. Prvotna vera teh črncev je fetišizem. Spadajo med najmočnejše in najbolj bojevite črnce. S svojimi bojnimi pohodi so bili strah in groza vseh sosednih narodov in belcev. So živino rejci ter prebivajo v kopastih, čebeljnjakom podobnih domovih.

Narodi Amerike

A. Narodi Severne Amerike

No. 78

Severni Američani so priseljeni iz raznih krajev Evrope, ki so se v 15. stol. naselili v Sev. Ameriki, kjer so ustvarili močno Zedinjeno državo. Imajo močno razvito poljedelstvo in industrijo. Običajni jezik je angleški. Glavno mesto New York.

No. 79

Indijanec.

Indijanci so praprebivalci Amerike, mongolskega plemena, rdečaste polti, radi česar jim pravimo tudi rdečkožci. Imajo črne toge lase, naprej štrleče ličnice, male poševno stoječe oči in nizko čelo. Po lobanji jih uvrščamo med mezokefale. Imajo zelo razvita čutila, preko 400 narečij in mnogo kulturnih grup. Sedaj jih je še ca. 10 milijonov. V Sev. Ameriki izumirajo, v Južni se pa mešajo s plemeni Maya, katero ima večjo stopnjo kulture. Ženske se rade lišpajo, moški so pa znani po svojih pestrih perjanicah preko glave in hrbta.

No. 80

Indijanka.

No. 81

Meksikanec je prebivalec južnega dela Sev. Amerike. Polovica prebivalstva je mešanica raznih ameriških plemen, tretjina je pa indijancev. V državi živi skoro 1 in pol milijona Evropejcev. V glavnem se pečejo z izvozom kave, zlata, srebra, bakra in petroleja. Vseh skupaj je ca. 16 milij.

No. 82

Eskimo. Je mongolsko indijsko pleme, ki živi na Grönlandiji in severnih obalah Amerike. Imajo temne, toge lase, rumenkastorjavo polt, po postavi so majhni, okroglega obraza, širokega lica in naprej štrlečih ličnih kosti. Obleke si delajo iz kož severnih jelenov in medvedov. So izvrstni lovci in ribiči. Na lov gre cela družina, tedaj nosi žena otroke v kožnatih vrečah na hrbtu. Znameniti kitolovci.

No. 83

Haitijci so prebivalci otoka Haiti, kateri je drugi največji otok Antilov v Atlantskem oceanu. So mešanica belega plemena in mulatov, ne prištevajo pa se črncem. Politično so razdeljeni na republiko Haiti in Dominik. državo.

B. Narodi Južne Amerike

No. 84

Argentince izhaja od španskih Kreolov, ki se je pomešal z Indijanci. Imajo obširne planjave, ki so redko naseljene, tako da živi dve tretjini vseh prebivalcev v vzhodni Argentini. Govore španski jezik in so po večini rim. kat. vere. Belci. Čistih indijancev je 30.000, vseh argentincev pa ca. 11.8 milijonov. Zvezno republiko imajo od leta 1816. in je glavno mesto Buenos Aires. So živinorejci in poljedelci. Izdelujejo mesne ekstrakte in izvažajo zmrazilo meso.

No. 85

Braziljance pripada belcem. So večinoma Portugizi, le nekaj je indijancev in črncev. Večinoma katoličani. Pridelujejo zlasti kavo, kakao, bombaž, sladkorni trst, riž in kavčuk. Glavno mesto Rio de Janeiro. Zvezna republika je od leta 1822. neodvisna. Občevalni jezik portugalski. 41 milijonov prebivalstva.

No. 86

Peru-indijanec tvori nadpolovično večino prebivalcev južnoameriške republike Peru. Sestoji iz skupin Puri, Omagua in Magua. Posamezna plemena so v vsem neodvisna in nomadska. Skupno z ostalimi prebivalci tvorijo državo z 6 milijoni ljudi. Pridelujejo bombaž. Izvažajo petrolej, srebro in sladkor. Glavno mesto je Lima.

No. 87

Araukanci so bojevit indijansko pleme, ki biva v južnem delu Čile in Argentine. Danes izumirajo in jih je le še okoli 50.000. So izborni jezdec in lovci. Glavno mesto Lebu.

No. 88

Botokudi so vzhodno brazilski Indijanci, ki se od ostalih razlikujejo v tem, da nosijo v ušesih lesene obeske, ravno tako si obešajo različne stvari tudi na spodnjo ustnico. Jih je ca. 5000 in se bavijo zlasti z lovom porečnih rib. V deželi žive kolibri in orjaški metulji.

No. 89

Tehueldi so indijansko pleme patagoncev v Južni Ameriki, približno 2000 ljudi, sami se imenujejo »Thoneca«, veliki, povprečna višina 175 cm, top nos, naprej stoječe brade, črni las, brado si pulijo. Krvna osveta je njihov zakon. Gojijo konje in pse, so dobri lovci.

No. 90

No. 91

Ognjenozemljani so prebivalci istoimenske skupine otočja ob koncu Južne Amerike, kjer se razprostirajo ogromni pražozdovi in travnate planjave. Razvita je živinoreja, pranje zlata in gozdarstvo. Prebivalcev je okoli 3000. Otočje si dele Čile in Argentina. Prebivalci se med seboj imenujejo tudi Pešārāh. Ljudje so dobrohotni a surovi in se preživljajo večinoma z lovom in ribolovom.

Sana pana indijanec živi v južnem delu gran Chacha. Pripada plemenu Muskoli, kateri živi severno Paraguaya. Narod je zelo bojevit, živi v gozdovih in se bavi zlasti z lovom, živinorejo in primitivnim poljedelstvom.

Narodi Australije

A. Narodi Kontinentalne Australije

No. 92

No. 93

No. 94

Australijci ne predstavljajo plemensko, jezikovno in kulturno nobene enote. Obstojata pet grup prebivalstva, razdeljenega po krajih domovine, ki skupno štejejo ca. 100.000 urojencev. Prebivalci so popolnoma odvisni od priseljencev, kateri jih imajo v popolni nadoblasti. Puste planjave in pražozdovi. Vseh prebivalcev Avstralije je 6.1 milijon.

B. Narodi Oceanije in Zelandije

No. 95

No. 96

No. 97

Maori.

Maori deklica.

Maori so domačini Nove Zelandije in spadajo k polinezijskemu plemenu. Pleme je lepe rasti, srednje velikosti, svetlorjave polti in črnih togih las. So poljedelci, ki v inteligenci prekašajo vse ostale polinezijce. Kot ljudožrci so bili pa najstrašnejši. Sedaj so se večinoma pokristjanili. Skupnih organizacij niso poznali, ampak so živeli v grupah, katerim so načelovali poglavarji, kateri so se medseboj neprestano prepirali. — Jih je okoli 60.000.

Havajec je prebivalec istoimenskega otočja v Velikem Oceanu, imenovanega tudi Peščenj otoki. Skupno jih je 368.000. Od teh je 137.000 Japoncev, 63.000 Filipincev, ostali pa so mešanica Kanakov in raznih evropskih narodov. Otočje je od l. 1898. v posesti Zed. Amer. držav. Stari Havajci živijo skromno in brez želja, večinoma od napitnin raznih turistov, ki otočje stalno obiskujejo, mlajši so pa zaposleni kot delavci na ananasnih, riževih in sladkornotrskih poljih. Otroci se sedaj že vzgajajo v ameriškem duhu.

No. 98

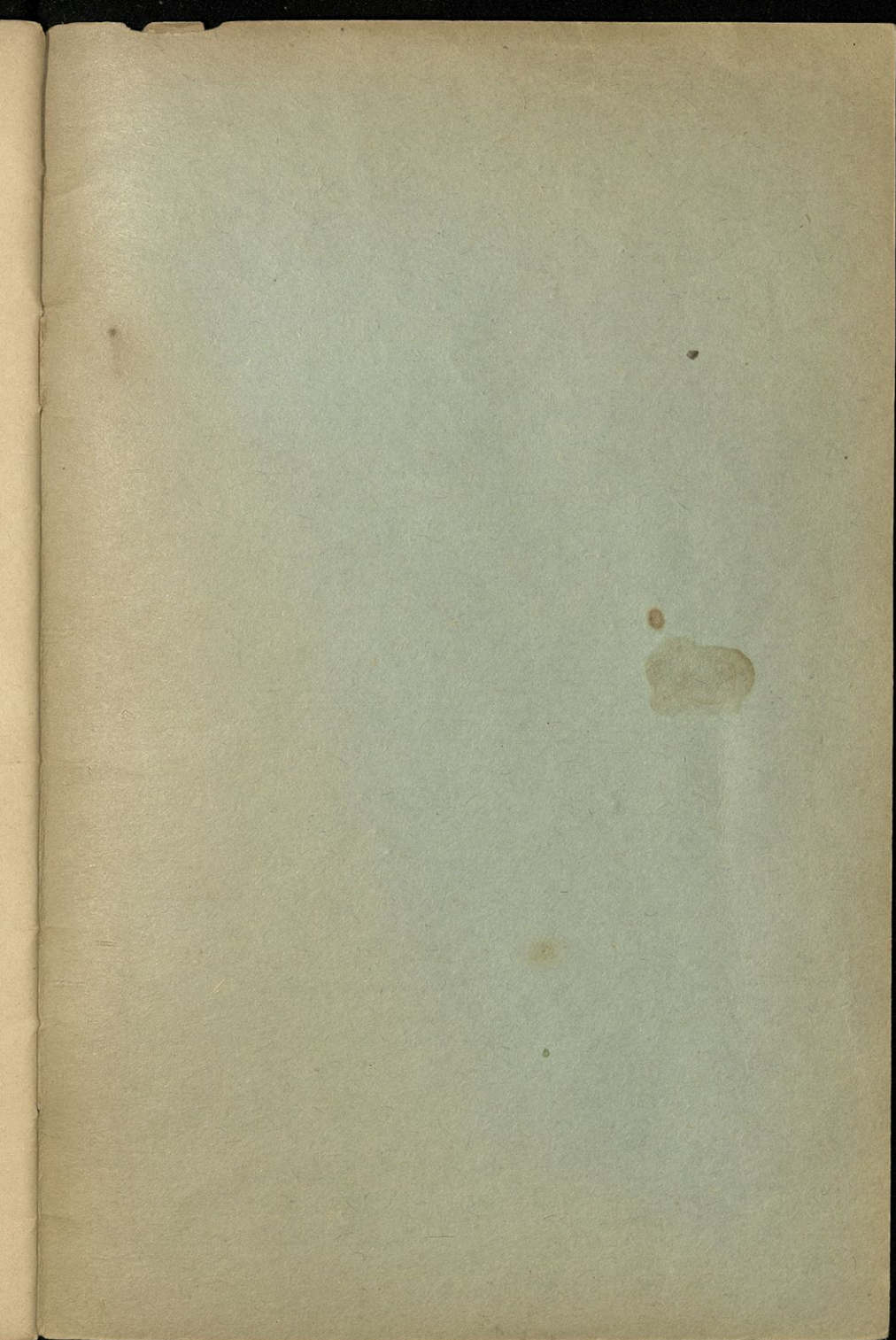
No. 99

No. 100

Samoanec je prebivalec istoimenskega otočja v Tihem oceanu (Polineziji). Prvotni prebivalci so bili polinezijci. Ljudstvo je lepe močne postave, svetlorjave polti, temnih kodrastih las, debelih ustnic in malih rok. So prijazni in dobrohotni, a tudi zelo lažnjivi. V ušesih nosijo človeške zobe in se tetovirajo. Pokrajina ima pestro vegetacijo. Vulkansko ozemlje. Jih je ca. 50.000 in so pod britansko nadoblastjo.

Marschall-Insulanec živi v dveh vzporednih vrstah 33 koralnih otokov. Prištevamo jih k Ralik in Ratak skupinam. Goje koper in kokosov oreh. Čistokrvnih insulancev je še okoli 9.500.

Tonga otočani žive na istoimenskem otočju vzhodno od Avstralije, kjer so jih l. 1910. našli 19.000. Spadajo k polinezijcem. Otočje je odkril Tasman, kateri je prebivalstvo tudi proučeval. Ljudstvo se bavi z poljedelstvom, moški so pa znameniti mornarji.

UNIVERZITETNA KNJIŽNICA MARIBOR

62085

62085

000155

000514789

ZA ČITALNICO